Taksa plaćena u gotovu.
GOD. XLI. DUBROVNIK 31. Ožujka 1941. Broj 3.

LIST DUBROVAČKE BISKUPIJE

SLUŽBENO GLASILO I ZA KOTORSKU BISKUPIJU.

Deus.. ipse sapientiae dux est et sapientium emendator. (Sap. 7, 15)

Izlazi svakog mjeseca jedanput, a najmanje četiri puta godišnje.
Cijena godišnja: Din. 40. — Polugodišnja 20. — Četvrtgodišnja 10. — Mjesečna 3 50.
Pisma i novci šalju se na Biskupsku Kuriju. — Broj čekovnog računa 4393.

Manifest hrvatskog katoličkog Episkopata na hrvatski narod

Hrvatski narode!

Hrvatski je Episkopat, predragi vjernici, upozorio cijeli Katolički Hrvatski narod na značajni jubilej 1300-godišnjice naših prvih veza sa Stolicom Sv. Petra u Rimu već prije dvije godine zajedničkom poslanicom iz bijelog Zagreba i potaknuo Vas, da se zamislite u ovu činjenicu, koja pokazuje na Hrvatski narod kao na jedan od najstarijih Kršćanskih Katoličkih naroda u Europi, pa da se što dostojnije svi skupa pripravimo na ovaj rijetki jubilej.

Zatim smo se, predragi, opet obratili na cijeli hrvatski katolički narod iz vječnog grada Rima, i to u času, kad smo ponovno osjetili prigodom posjeta Svetom Ocu Papi Piju XII. drhtaj vječne ljubavi, koja uvijek kuca u srcima Kristovih Namjesnika prema Hrvatskom Narodu. Sveti Otac Papa Pijo XII. uočio je važnost ovoga hrvatskog narodnoga jubileja i proglasio je godinu 1940/41 od Petrova do Petrova Svetom jubilejskom godinom Hrvatskog Naroda.

Velik je to dar, koji Sveta Stolica rijetko podjeljuje. Divan je to dar, kojim bi se ponosili i veliki kulturni narodi svijeta.

I sada evo, Hrvatski Narode, opet dolazimo k Tebi u času, kad se primičemo vrhuncu proslave, ove naše jubilejske godine, kojima će kruna biti najprije u Splitu, Solinu i okolici, gdje je bila kolijevka Hrvatskog Kraljevstva, i odakle je najprije zasjalo svijetlo Evanđelja Hrvatskom Narodu, onda veliki Euharistijski Kongres u metropoli Hrvatskog Naroda, u Zagrebu, ovoga ljeta od 20. do 23. lipnja.

I ovim pozivamo sve Hrvate Katolike, gdjegod bili, da iskoriste u punini beskrajnu širom otvorenu riznicu duhovnih blagodati, što nam ih pruža Sveta Stolica, i da dogju u što većemu broju na spomenute svečanosti i na veliki narodni Euharistijski Kongres u našem lijepom Zagrebu. Neka se obilje Božjih milosti izlije na sve nas po jedince, na obitelji naše, na sela naša gradove naše, na sav Hrvatski Narod!

Pozivamo te, dragi Hrvatski Narode, da sudjelovanjem na veličanstvenim jubilejskim svečanostima iskažeš svoju zahvalnost Bogu, Crkvi Katoličkoj i slavnim hrvatskim vladarima, knezovima i krajevima, koji su nas prije 13 stoljeća zauvijek privezali za Crkvu Katoličku.

Neka je hvala i čast Svevišnjemu koji nas je punih 13 stoljeća branio i nije dopustio da propadnemo u ovom razmegju svijetova, na rakrsnici Istoka i Zapada, gdje su propali mnogi narodi.

Neka je hvala i čast Svetoj Stolici, koja je nas Hrvate uvijek nesebično štitila, branila, razumijevala, pomagala svim sredstvima u danima najtežih patnja i borba, kad su nas svi ostavljali, izdavali, kršili nam zadanu riječ, tlačili i krnjili prava i tekovine slavnoga kraljestva hrvatskog, a osobito u one dane, kad je Predzidje Kršćanstva bilo poprskano krvlju za cijeli kulturni Zapad.

Neka je vječita slava hrvatskim vladarima, koji su prije 13 stoljeća prvim dodirima sa Svetom Stolicom vezali hrvatski brod uz Petrovu Pećinu i tako nas uveli u krug zapadno-evropske kulture, uveli nas u svjetsku povijest, tako da se

mi danas ponosimo narodnim opstankom od 13 stoljeća, dok su se toliki drugi narodi kroz to vrijeme pojavili i nestali.

U vrijeme, kad je čitav svijet zahvatio plamen strahovitog rata, upravo ima smisla više nego ikada prije, da pred čitavim svijetom manifestiramo svoju volju za mirnim životom u lijepoj našoj domovi.

Ima smisla da doviknemo svima i svakomu:

„Tu smo, na ovoj krvlju zalivenoj zemlji junaka, mučenika i svetaca i svih slojeva mukotrpnog Hrvatskog Naroda. Tu smo, i tu ostajemo!"

Ništa nas nije kroz 13 stoljeća moglo skršiti, ništa pokolebati u našoj volji, da ostanemo na ovoj našoj hrvatskoj znojem i krvlju natopljenoj grudi, da ustrajemo u ljubavi i odanosti prema Svetoj Stolici.

Nikada nijesmo tuđe otimali, a ni svojega nijesmo dali i ne damo. Neka živi naša lijepa domovina Hrvatska u miru, u slobodi, u socijalnoj pravdi, u ljubavi prema Bogu i bližnjemu!

Slava Kristu Kralju, u kojega Hrvatski Narod upire oči svoje i sve uzdanje svoje!

U Zagrebu, dne 6. ožujka 1941.

Dr. Alojzije Stepinac, v. r.
nadbiskup zagrebački,
predsjednik biskupskih konferencija.

Dr. Ivan Ev. Šarić, v. r.
nadbiskup vrhbosanski

O. Jozo Garić, v. r.
biskup banjalučki

Jerolim Mileta, v. r.
biskup šibenski
i apost. admin. zadarski

Dr. Josip Srebrnić, v. r.
biskup krčki

Dr. Viktor Burić, v. r.
biskup senjsko modruški

Pavao Butorac, v. r.
biskup kotorski
i apost. admin. dubrovački.

O. Alojzije Mišić, v. r.
biskup mostarsko trebinjski

Dr. Antun Akšamović, v. r.
biskup đakovački

Dr. Kvirin Klement Bonefačić, v. r.
biskup splitski.

Miho Pušić, v. r.
biskup hvarski

Mons. Lajčo Budanović, v. r.
biskup, apost. admin. bački

Dr. Dane Šajatović, v. r.
kapitutarni vikar kiževački.

Duhovna i tjelesna služba kršćanskih roditelja.

Govor Sv. Oca Pija XII. mladencima.

Sv. Otac Papa Pijo XII. svakog gotovo tjedna prigodom audijencija drži nagovore mladencima iz čitave Italije i ostalog svijeta. U Italiji izdavaju te Papine govore o ženidbi u posebnim svescima, pa ih dijele mladencima. Mislimo, da će mp. svećenstvu dobro doći jedan od tih govora, pa ga donosimo ovdje prema zagrebačkom „Katoličkom Listu" od 6. II. o. g.

„Pored tolikih briga i odgovornosti, što nas tište, odkada nas je Božja providnost pozvala na upravu Crkve u vremenima tako teškim, jedna velika utjeha, što nam Gospod udijeljuje, da olakša teret Našega duha, jesu ovi posjeti u kojima nam je dano da nas miluje lagodniji povjetarac i da se svesrdnije osjećamo Ocem, koji prima svoju djecu i u krugu koje otvara i širi s njima slobodno svoje srce.

A u broj posjeta, što su osobito mili i dragi

Našem duhu, ubrajamo rado one, koji se, puni žive vjere, kad započinju novi put života, sastaju kod Nas, da pruže Našem očinskom blagoslovu svoje duše što ih malo prije Božanskom rosom orosile milosti sakramenta i postavile ih konačno na stepenice društva i učvrstile ih na njihovom mjestu u otajstvenom tijelu Crkve.

I zaista, predragi mladenci, jeste li ikada razmišljali, kako izmegju različitih staleža, izmegju raznolikih načina kršćanskoga života, samo su dva, za koja je Naš Spasitelj ustanovio sakramenat? Svećeništvo i ženidba. Vi se bez sumnje divite velikim četama Redova i vjerskih kongregacija, muških i ženskih, što sjaju tolikim dobrom i tolikom slavom u Crkvi; sa svim tim redovničko zavjetovanje — obred tako dirljiv i pun dubokog značenja i uzvišeno svadben, uza sve preopširne hvale, s kojima su Naš Gospodin i Crkva uzvisili djevičanstvo i savršenu čistoću, i kolikogod redovnici i redovnice Bogu posvećene zauzimaju časno mjesto u žtvotu i u katoličkom apostolatu — to redovničko zavjetovanje, kažemo, nije sakramenat.

Dok megjutim i najpriprostija ženidba obavljena u siromašnoj i udaljenoj seoskoj crkvici ili u prostoj i neukrašenoj kapelici kojega radničkog predjela, izmegju dvoje vjernih, koji se moraju neposredno vratiti na rad, pred običnim svećenikom, u prisustvu nešto rodbine ili prijatelja, ovaj obred bez vanjskog sjaja i raskoši, po svojem je sakramentalnom dostojanstvu veličanstven kao svečano svećenikovo regjenje ili biskupsko posvećenje obavljeno u veličajnoj katedrali, dupkom punoj posvećenih službenika i vjernika, pred samim biskupom, koji blista sav u sjajnom ornatu. Sveti Red i Ženidba, to vi dobro znate, krune i zaključuju sedmeri broj sakramenata.

A zašto je Bog u svojoj Crkvi tako uzvisio svećeništvo i ženidbu? Smjelo bi bilo s naše strane tražiti od Stvoritelja, zašto On tako radi te neke stvari više cjeni, i reći mu: Zašto si ovo učinio? Sa svim tim po primjeru velikih Naučitelja i posebno sv. Tome, dopustio nam je tražiti i okušati odnošaje i suglasja skritih u krilu zamisli Božjoj i Njegovih odabranja, da postignemo što ljublježljivije pouzdanje i dovlnemo se jednoj višoj misli o primljenoj milosti.

Kad se je Sin Božji udostojao postati čovjekom, riječ Spasitelja roda ljudskoga privela je k prvotnomu sjaju ženidbenu vezu muža i žene, što su je ljudske strasti bile izbacile sa njezine uzvišene visine. On ju je podigao na veliki sakramenat kao odliku veze Njega samoga sa Zaručnicom Crkvom, Majkom našom, plodnom Njegove Božanke Krvi koja nas preporagja riječju vjere i kupelji spasenja i daje vlast postati sinovima Božjim onima, koji vjeruju u njegovo ime, jer nijesu rogjeni ni od Krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego od Boga (Iv. 1, 12-13). U ovim svečanim riječima Isusovog Evangjelja raspoznajemo dvojako očinstvo: tjelesno očinstvo po volji čovjeka, i Božje očinstvo po moći duha i Božanske milosti. Dva očinstva, koja kod kršćanskoga puka stvaraju i obilježuju sa svećeništvom i sa ženidbom duhovne očeve vrhunaravnog života, s dvjema sakramentima, što ih je Krist podario svojoj Crkvi, da osigura i ovjekovječe u stoljećima ragjanje i preporagjanje sinova Božjih. Dva sakramenta, dva očinstva, dva oca što se bratime i uzajamno popunjavaju kod odgoja poroda djece Božje, nade obitelji i Crkve, zemlje i neba. Evo najuzvišenijeg pojma, što nam Crkva udahnjuje o svećeništvu i ženidbi; Crkva, prema vigjenju sv. Ivana, jest onaj sv. grad Jeruzolim novi, koji silazi s neba ukrašen kao sjajna zaručnica zaručniku svojemu (Apok. 21, 2).

Crkva se uzdiže gragjena tijekom vjekova živim kamenjem, krštenim i posvećenim dušama, kako pjeva sveta liturgija, sve do dana, kada se bude u zaključku vremena uzdigla, da se združi s Kristom u radostima vječne nebeske svadbe. Koji su to radnici, koji zajednički rade, da je polagano zidaju? Prije svega nasljednici Apostola, Papa i biskupi sa svojim svećenicima, koji rasporegjuju, uglagjuju i sljubljuju kamenje po arhitektovom nacrtu, kako ih je postavio Sveti Duh, da pasu Crkvu Božju (Dj. Ap. 20,28). Ali što bi oni mogli raditi, kada im ne bi drugi radnici pomagali kamenje dovući, klesati i ugladiti kako to zahtjeva zgrada? A koji su to radnici? To su ženidbeni drugovi, koji daju Crkvi svoje živo kamenje i klešu ga. To ste vi dragi sinovi i kćeri.

Zato zapamtite dobro, da se s očinstvom i s majčinstvom, što vam dolaze ususret, ne smijete zadovoljiti da dovučete i sakupite s vašim trudom komade neotesanoga kamenja. Vi ih morate

i isklesati, pripremiti ih, tako ih oblikovati, da čim zgodniji ugju u gradnju. Za tu dvojaku službu ustanovio je Bog veliki sakramenat ženidbe. Jasan je nauk anglеoskoga Naučitelja sv. Tome: ovaj sakramenat, koji je posvetio vašu vezu, učinio vas je „širiteljima i čuvarima duhovnoga života po službi istodobno tjelesnoj i duhovnoj, koja sastoji u rađanju poroda i odgoju istoga za božansko štovanje (Contra Gent. IV, 58).“

Vi ste pače, pod vodstvom svećenika, prvi i najbliži uzgajatelji i učitelji sinova Božjih, koje vam je Bog dao i povjerio. U zidanju hrama Crkve, sastavljene ne od mrtvog kamenja, nego od duša koje žive životom novim nebeskim, vi ste kao duhovni preteče, vi ste svećenici kolijevke, djetinstva i dječačke dobi, kojoj morate pokazivati nebo. Vaše mjesto u Crkvi kao kršćanskih ženidbenih drugova nije dakle samo da rađate djecu i pružate živo kamenje za gradnju svećenicima, višim Božjim službenicima. Milosti tako obilato vam od sakramenta ženidbe udijeljene nijesu vam bile dane samo za to, da ostanete potpuno i postojano vjerni zakonu Božjemu u uzvišenom času, kada zovete svoje sinove na život i da primate i snašate s kršćanskom srčanošću muke, trpljenja i brige, što ne rijetko život prate i slijede. Te milosti su vam bile dane i kao posvećenje, svjetlost i pomoć u vašoj tjelesnoj i duhovnoj službi. Jer s naravnim životom vaša je sveta dužnost, kao orugje Božje, i širiti, čuvati i doprinašati da raste u sinovima od Njega darovanim duhovni život u njih uliven po kupelji svetoga krštenja. I novorogjenu djecu s čistim i duhovnim mlijekom gojite za spasenje (I. Petr. 2,2). Načinite od njih živo kamenje hrama Božjega, vi koji ste po milosti ženidbe uzidani kao duhovna kuća svećeništvo sveto, po riječi sv. Petra (I Petr. 2,5), po onom svećeničkom učestvovanju, na koje vas je uzdigao pred oltarom vjenčani prsten. U kršćanskom oblikovanju malih duša, koje će vam Naš Gospodin povjeriti u času kad ih bude stvorio, da istina oživi tjelesa, što ćete ih vi sazidati, pridržavan vam je jedan dio, jedna služba, što je ne smijete zanemarivati, u kojoj vas ne može nitko potpuno zamjeniti. U ovom svetom oblikovanju vi ćete bez sumnje tražiti pomoć kod revnih svećenika i vjeroučitelja, kod onih najboljih uzgojitelja, a to su redovnici i redovnice. Ali kolikogod vam bila njihova pomoć velika, dragocjena i obilna, ne će vas riješiti vaših dužnosti i odgovornosti. Koliko se puta kršćanski učitelji tuže i jadikuju na poteškoće, a kadkada i na nemogućnosti, na koje nailaze, da svojim marom poprave i nadoknade u odgoju djece njima povjerene ono, što je morala učiniti obitelj, a nije učinila ili je slabo učinila! Čuvajte za Gospodina, za Njegov nebeski Jeruzolim i za Majku Crkvu anđeliće, koje će vam nebo podariti; i ne zaboravite nikada, da uz jednu kolijevku moraju stajati dva oca i učitelja, jedan naravni, a drugi duhovni; i da, kao što ne mogu duše po redovitoj Božjoj Providnosti živjeti kršćanski i spasiti se izvan Crkve i bez službe svećenikâ zato odregjenih po sakramentu sv. reda, tako ne mogu redovito kršćanski rasti izvan domaćeg ognjišta i bez službe roditelja, koji su blagoslovljeni i združeni po sakramentu sv. ženidbe.

Dragi ženidbeni mladenci! Neka se udostoji Krist, Naš dobri Gospodin i Učitelj i Obnovitelj ženidbene veze, kakva je bila od početka Božanski oblikovana, uliti u vaša srca poznavanje i ljubav neuporedivoga poslanstva vama povjerenoga u Crkvi s ovim sakramentom, i podići vam duh, srčanost i pouzdanje potrebito, da ostanete uvijek vjerni tom poslanstvu

Za praksu.

LEGITIMATIO
per subsequens matrimonium

U predmetu pozakonjenja prolis extra matrimonium natae treba uvažiti ovo:

Slijedećom ženidbom mogu se pozakoniti po Kan. 1116 djeca onih roditelja megju kojima je bio moguć brak tempore conceptionis vel praegnationis, vel nativitatis: drugim riječima proles rođena ex fornicatione soluti cum soluta, dakle filii »naturales«.

I u srpskom gragjanskom zakoniku imademo, barem djelomično, isto shvaćanje o vanbračnom djetetu, jer § 128. veli: „Vanbračno dijete je ono koje mati nevjenčana začela i rodila.“

Ovakova se djeca mogu legitimirati i po Can. 1116 i po § u 134. Srpskog građ. zak., ako roditelji kasnije sklope crkvenu ženidbu.

Procedura za ovakvu legitimaciju bit će jednostavna. Vanbračni otac mora po svojoj vlastitoj volji („sponte") pred župnikom ili pred dva svjedoka (Can. 777., § 2.) izjaviti, da je otac djetetu i zahtijevati da se to upiše u matične knjige (Conf. § 130. Srp. građ. zak.). Kad bi matičar upisao dijete na ime koga kao oca bez njegovog znanja te izričitog odobrenja, upis bio bi protuzakonit te ne bi vrijedio.

Očevu izjavu šalje župni ured na Ordinarijat, priloživši krštenicu djeteta. Ordinarijat će na to narediti, da se u matici krštenih zabilježi legitimacija.

Ne može se pak legitimirati per subsequens matrimonium proles „spuria", to jest, proles nata ex adulterio te ex sacrilegio. (Can. 1051).

a) Proles „adulterina" može se legitimirati jedino per rescriptum Papae; odnosno kad roditelji traže legitimiranje samo pro foro civili, po milosti vladarevoj (§ 134., 3, Srp. građ. zak.) Molbu treba u takvom slučaju predložiti sudu, koji će je sa svojim mišljenjem proslijediti na ministra pravde. U takvim molbama Ordinarijat ne intervenira kod državne vlasti, jer ne smije po Can. 1051., nego se sve vrši in foro civili.

b) O proles „sacrilega" piše G spari: „nunquam legitimatur" (De matrimonio n. 1231.). Analogna praksa vrijedi i po srpskom zakoniku; tumači §-a 134. vele: nema mjesta prijedlogu najvišem mjestu, da se vanbračna djeca pravoslavnih svećenika udovaca pozakone milošću vladaočevom" (Uroševič, Sudski trebnik, I. 143., nota 5.).

Iz Can. 1116, odnosno iz službenog tumačenja komisije od 6 prosinca 1930. slijedi, da se ne legitimiraju slijedećom ženidbom djeca rođena od roditelja detentis impedimento aetatis vel disparitatis cultus.

Ako je dakle na pr. katolička djevojka rodila dijete od momka muslimana (ili židova), te se ovo dvoje kasnije vjenčaju, dijete ne postaje eo ipso zakonito; razlog je taj, što je među roditeljima tempore conceptionis, odnosno praegnationis vel nativitatis postojao impedimentum dirimens (disparitas cultus), radi kojeg je bio brak među njima nemoguć... pošto ovakvi slučajevi nijesu baš tako rijetki, mora se skrenuti pažnja dušobrižnika na ovo pitanje.

Češće sv. Stolica, kad podjeljuje reskript za dispenzaciju a disparitate cultus, ovlašćuje biskupa, da smije legitimirati prolem ante matrimonium genitam; u takvom slučaju valja upisati broj i datum rimskog reskripta te datum i broj ordinarijatskog dopisa u matice krštenih.

Iz gore navedenog slijedi, da moraju župni uredi, prije nego proslijede zapisnik na Ordinarijat, točno utvrditi, je li bio brak moguć tempore conceptionis itd. po kan 1116; dok to nije utvrđeno, Ordinarijat neće moći uzeti zapisnik u postupak.

Primjedba: Po T. br. 30 treba taksirati zapisnik s 5— Din. a svaki prilog sa 4.— Din. po T. br. 2., ukoliko nijesu već taksirani, s propisnom crkvenom markom.

Službeni dio.

ZA DUBROVAČKU BISKUPIJU.

Br. 439/41

OKRUŽNICA

Molitvicama za uspjeh Euharistijskog Kongresa u Zagrebu, koji će se održati u junu 1941 dodan je zaziv: „Kriste Euharistijski Kralju, štiti hrvatski narod." Za taj zaziv udjeluje se za dubrovačku biskupiju oprost od 50 dana svima koji ga pobožno mole.

Ujedno se preporuča svima m. p. dušobrižnicima da taj zaziv uvedu iza završenih molitava kod tihe sv. Mise i kod večernjeg blagoslova, da bi tako postao opći zaziv našega naroda u jubilarnoj godini i prilikom Euharistijskog Kongresa.

Od Biskupskog Ordinarijata

U Dubrovniku, dne 15. III. 1941.

† PAVAO

ZA KOTORSKU BISKUPIJU.

Br. 397/41

OGLAS NATJEČAJA

Smrću oplakanog preč. kanonika Don Joza Vujovića, ostala je ispražnjena nadarbina jednog residencijalnog kanonika pri kaptolu naše Stolne Crkve sv. Tripuna u Kotoru.

Stoga ovim se otvara u ovoj biskupiji i u cijeloj crkvenoj pokrajini redoviti natječaj na mjesto residencijalnog kanonika pri istom Kaptolu i to za vrijeme od 6 (šest) sedmica, počamši od danas do uključivo 26. travnja, t. g. 1941.

Natjecatelji imaju prikazati ovom Biskupskom Ordinarijatu u ovom roku i to izravno, ako su iz ove biskupije, a preko nadležnog im Ordinarijata, ako su iz drugih biskupija, svoje biljegovane molbe, opskrbljene službovnom tablicom i svim potrebnim ispravama imajući pri tome u vidu kanonske propise i zahtjeve gragjanskih zakona.

Uz dužnosti, koje pripadaju nadarbeniku kao takovomu, natjecatelj ima biti pripravan primiti se i one službe, koja bi mu kao kanoniku mogla biti povjerena od potpisanoga.

Od biskupskog Ordinarijata

Kotor, dne 17. ožujka 1941

M. P. Biskup:

† PAVAO

Vijesti

ZA DUBROVAČKU BISKUPIJU.

Korizmeni propovjednici god. 1941. Kroz korizmu o. g. propovijedaju u dubr. biskupiji: *U Dubrovniku* u katedrali: vlč. Dn Kruno Silov; u Franjevaca: mp. OO. Ambroz Miletić, Dr. Ante Matijević, Dr Miho Brlek; u Isusovaca: mp. O. Srećko Dragičević; u Domenikanaca: mp. O. Bernard Dr Dedić; u sv. Andrije: vlč. Dn Stijepo Kusijanović. — *U Gružu* u Dominikanaca: mp. O. Bernard Dr Dedić; u Gospi od Milosrđa: mp. O Srećko Dragičević D. I. — *U Korčuli* mp. O. Gerard Barbir, franjevac. — *U Velojluci* mp. O. Pavao Dodić, franjevac. — *U Blatu:* mp. O. Dominik Domić, domin.

Preuzvišeni Msgr Pavao Butorac, biskup kotorski i Apostolski Administrator dubrovačke Biskupije, stigao je iz Kotora u Dubrovnik dne 6. III. o. g. Zadržao se je u Dubrovniku obavljajući službene poslove do 17. III. kada se je povratio u Kotor.

Regjenje. U kvatrenu subotu 8. III. o. g. preuzvišeni Msgr. Pavao Butorac podijelio je sv. Red gjakonata bogoslovu dubrov. biskupije Andriji Falataru i dominikanskom bogoslovu fra Piju Matuliću. Na blagdan sv. Josipa primili su u Splitu sv. Red subgjakonata bogoslovi dubrov. biskupije Bogišić Mato iz Mrcina, Bošković Marko iz Čilipa i Marko Heremdija iz Oboda (Cavtat). Čestitamo: ad maiora!

Proslava godišnjice izbora i krunisanja Pape Pija XII obavljena je svečano u Dubrovniku u Nedjelju 16. III. o. g. Mjesno Vijeće Katoličke Akcije izdalo je prigodni proglas pozivajući gragjanstvo na proslavu. U jutro su vjernici stupali na zajedničku sv. Pričest. U 10 suti u katedrali otslužio je preuzvišeni Msgr Pavao Butorac, biskup kotorski i Ap. Administrator dubrovačke biskupije, svečanu pontifikalnu Misu uz veliku asistenciju preč. gg. kanonika, i iza Evangjelja izrekao prigodni sočni govor. Poslije sv. Mise ispjevana je pjesma zahvalnica „Tebe Boga hvalimo“ sa odnosnom molitvom za Papu. Na koru je pjevao Crkveni Pjevački Zbor. Ovoj pontifikalnoj službi Božjoj prisustvovali su izaslanici vlasti, narodnog predstavništva, gradskih udruženja i mnogobrojno gragjanstvo. Zatim je preuzvišeni Msgr Butorac primao u Biskupskej palači čestitke od brojnih predstavnika vlasti i udruženja. — U večer u društvu „Bošković“ Mjesno Vijeće Katol. Akcije priredilo je svečanu akademiju kojoj su uz preuzv. Msgra Butorca prisustvovali i predstavnici narodnog vodstva. Glavna tačka akademije bilo je predavanje g. savjetnika Rugjera Bracanovića o Papi Piju XII — angjeoskom pastiru. Redale su se i zgodne deklamacije od strane „Domagoja“, Križara i Križarica kao i glazbene tačke što su ih izveli priznati mjesni glazbenici gg. Dr Šlaus, Safonov, Bejček, Koch te g-ca M. Grazio i brat joj g. F. Grazio. Akademija je završila zanosnim pjevanjem Papine himne

Zahvala sv. Stolice. Na čestitke, što ih je upravio sv. Ocu Papi Piju XII preuzvišeni biskup kotorski i Apostolski Admistrator dubrovočke biskupije Msgr Pavao Butorac prigodom izbora na Petrovu Stolicu, stigao je ovaj odgovor:

Etat eveque Butorac Kotor

Città del Vaticano 4. III. 1941.

Beatissimus Pater pergrata omina apostolica benedictione rependit.

Card. Maglione

Akademija Zbora Dominikanske mladeži „Akvinac," priregjena 13 III. 1941, pokazala je solidnost rada uglednog zbora. Uz obilni godišnji nedavno izdani almanah „Akvinac", i ova akademija služi samo na čast idealnoj dominikanskoj mladeži i njezinim odgojiteljima. Akademija je posvećena 1300 godišnjici pokrštenja Hrvata, pa su tom idejom prožete gotovo sve tačke akademije. S osobitim su efektom izvedeni 4-glasni zborovi, govori i deklamacije. Akademiji je prisustvovao preuzvišeni Ordinarij Msgr. Pavao Butorac, preuzv. nasl. nadbiskup Mikeš iz Budimpešte, preč. gg. kanonici i ostali kler predstavnici građanskih vlasti, te mnoge mjesne ugledne ličnosti i brojna birana publika. Od svih prisutnih „Akvinac" je primio ovom prigodom priznanje i čestitke za ovako uspješan rad.

„Tebe Boga hvalimo" za mladoga Kralja Petra II. Prigodom stupanja na prijestolje i preuzimanja vlasti u vlastite ruke Njegova Veličanstva Kralja Petra II. održana je u dubrovačkoj Katedrali svečana služba Božja zahvalnica u nedjelju 30. III. o. g. u 10 sati. Služio ju je presvijetli Dn Ivo Božić, prepozit kaptolski i delegat Apost. Administratora. Službi Božjoj su prisustvovali predstavnici vojnih i civilnih vlasti, korporacija i društava kao i brojno građanstvo. Biskupski je Ordinarijat pozvao preko preč. gg. Dekana i sve područne dušobrižnike da isto učine, pa je to izvršeno u svim župnim i kapelanijskim crkvama u biskupiji.

IZ KOTORSKE BISKUPIJE.

Proslava Papinog dana. U nedjelju, 16. ožujka, o. g. veoma svečano bio je proslavljen „Papin dan" prigodom druge obljetnice sretnog izbora sv. Oca Pape Pija XII. U Katedrali sv. Tripuna, u Kotoru, u 10. sati prije podne odslužio je svečanu službu Božju prep. g. Don Antun Milošević, Prepozit Stolnog Kaptola, nakon koje bio je otpjevan „Tebe Boga hvalimo" sa molitvom za Papu. Uz brojno gragjanstvo bila su prisutna katolička društva i mjesne bratovštine. Preko službe Božje pjevao je C. P. Z. „Sv. Tripun" pod dirigiranjem g. Antuna R. Homen.

U 7 sati u dupkom punoj Katedrali održao je korizmeni propovjednik m. p. O. Venćeslav Gugić prigodni govor o značenju papinstva i o slavnovladajućem sv. Ocu Papi Piju XII. Zatim je prep. g. Don Antun Milošević, prepozit odslužio svečani blagoslov sa Svetotajstvom.

Takogjer i u svim župama i neodvisnim kapelanijama u biskupiji bio je svečano istoga dana proslavljen „Papin dan" svečanim službama Božjim i prigodnim govorima o sv. Ocu Papi, te sa akademijama.

H, K. Đ. Dr. „Domagoj" u Kotoru je svečanom sjednicom u 11 sati, proslavio „Papin dan". Predsjednik „Domagoja" Milenko Fiorelli pozdravio je prisutne i održao je prigodni govor. Domagojski orkestar otsvirao je 4 birana komada. Učenica Tereza Fiorelli deklamovala je pjesmu „Petrova pećina". Pretsjednik K. B. O. M. g. Milenko Ježina zahvalio je učesnicima i zaključio je svečanu sjednicu. Prisustvovalo je sjednici gradsko svećenstvo i građanstvo. — Na brzojavnu čestitku preuzvišenoga gosp. dijecez. biskupa stignuo je iz grada Vatikana ovaj brzojavni odgovor:

„Beatissimus Pater pergrata omina apostolica benedictione rependit. Card. Maglione

Povodom stupanja na prijestolje Nj. Veličanstva Kralja Petra II. u nedjelju, 30. ožujka u 9½ sati pr. p. u Katedrali sv. Tripuna odslužio je svečanu službu Božju zahvalnicu „Tebe Boga hvalimo" sa molitvom za Kralja preč. g. Don Antun Milošević, prepozit Stolnog Kaptola, na mjesto preuzvišenog g. dijecez. biskupa Monsgra Pavla Butorca, koji je bio spriječen bolešću. Pjevao je C. P. Z. „Sv. Tripun". Prisustvovali su predstavnici svih civilnih i vojnih vlasti, ureda, društava i svih škola, te brojno građanstvo.

Istog dana i u svim župskim i neodvisnim kapelanij. Crkvama odslužena je ovim povodom svečana služba Božja zahvalnica po naređenju preuzviš. gosp. dijecez. biskupa i svuda su prisustvovali predstavnici mjesnih vlasti, ureda, društava, škole i mnogo naroda.

In D.no Defuncti

† Kanonik Don Jozo Vujović

Osjetljiv udarac ućutila je naša Kotorska biskupija smrću prečasnog Don Joza Vujovića, rezidencijalnog kanonika Stolnog Kaptola u Kotoru, koji je nakon duge i teške bolesti, providjen sv. sakramentima, blago usnuo u Gospodinu, dne 15. veljače, u Hercegnovomu, gdje je privremeno boravio na liječenju.

Rodio se je u Gornjem Stolivu, 5. prosinca, 1878. g. i u svom rodnom mjestu izučio je osnovnu školu. Gimnaziju i bogoslovlje izučio je u Rimu, gje je bio zaredjen za svećenika 14. srpnja, 1901.

Nakon dovršenih nauka u Rimu povratio se je u biskupiju i bio imenovan neodvisnim kapelanom u Risnu, počam od 1. veljače, 1903. g. do 31. kolovoza. 1908. g. Iz Risna je bio premješten u Hercegnovi, sa 1. rujna, 1908 g. kao nadžupni upravitelj uvažene hercegnovske nadžupe. Nadžupnik je postao u Hercegnovomu na 1. svibnja, 1910. g. Zbog svojih zasluga u dušobrižničkoj službi bio je promaknut na čast residencijonalnog kanonika Stolnog Kaptola u Kotoru danom 1. Kolovoza, 1921. g., ali zbog nestašice svećenika i dalje je kao kotorski kanonik vršio dušobrižničku službu u Hercegnovomu, sve do 31. kolovoza, 1938 g., kad je radi bolesti bio riješen te službe, pa se je zatim preselio u Kotor, da preuzme svoje kanoničke dužnosti, u čemu ga je spriječila teška šećerna bolest.

Zatim je bio imenovan penitencijerom sa 1. Veljače, 1940 g.

Bio je uzoran svećenik značajan i čestit u svemu; svedj se isticao svojom tačnošću, revnošću, savjesnošću i predanošću službi koja mu je bila povjerena. K tomu bio je blage ćudi i pun takta u ophodjenju sa svakim, bez razlike, tako da je uživao opće poštovanje.

Dobri Don Jozo, kako su ga svi zvali, bio je svakomu drag i mio.

Odlikovan je bio ordenom Sv. Save IV. reda. Premda je od dulje vremena bolovao, njegova je smrt bolno odjeknula u Hercegnovomu, gdje je sproveo trideset godina u dušobrižničkoj službi i pobudila je iskrene sućuti i u Kotoru i po svoj Boki, kod svih koji su ga poznavali.

Kotorska biskupija izgubila je u njemu dobrog i revnog svećenika, koji je mogao još mnogo raditi u vinogradu Gospodinovu sa puno ljubavi, kakvu je on doista osjećao prama svojoj biskupiji.

Koliko je bio cijenjen, poštovan i ljubljen, vidjelo se najbolje na njegovom sprovodu u Hercegnovomu, dne 17. veljače, u 9 sati prije podne. Sprovod je bio uprav veličanstven, a vodio ga je u ime našeg Stolnog Kaptola prečasni kanonik Don Niko Luković, koji je i odslužio svečane zadušnice u nadžupnoj crkvi sv. Jeronima i oprostio se od vrlog pokojnika toplim govorom. Sprovodu su prisustvovali okolni svećenici, svjetovnog i redovnog klera, predstavnici svih mjesnih vlasti, ureda i društava i sve škole, te baš mnogo naroda iz Hercegnovoga, iz sela hercegovačke općine, iz Stoliva, iz Risna i iz okolnih mjesta. Na sprovodu i preko zadušnica u Crkvi pjevao je P. C. Z. „Sv. Jeronim". Od pokojnika se oprostio sadašnji nadžupni upravitelj u Hercegnovomu m. p. Don Luka Janović.

Za tim je mrtvo tijelo bilo sa ladjom preneseno u Stoliv, pokojnikovo rodno mjesto, gdje je takodjer slijedio lijep sprovod, te pokopano u groblju, u Gornjem Stolivu, u obiteljskoj grobnici.

Za upokoj njegove duše Stolni Kaptol u Kotoru održao je u Stolnoj Crkvi Sv. Tripuna, dne 19. veljače, u 9 sati pr. p. svečane zadušnice, koje je odslužio preč. Antun Milošević, prepozit Kaptola. Ovim zadušnicama prisustvovali su: Preuzvišeni g. dijecez. biskup Monegr. Pavao Butorac, preč. kanonici, okolni svećenici, rodbina i mnogi prijatelji i štovatelji vrlog pokojnika.

Plemenitoj duši našega dobroga i nezaboravnoga Don Joza Vujovića Bog dao vječni pokoj i rajsku slavu! A. M.

BIBLIOGRAFIJA

Prvi molitvenik hrvatskom svecu. Među stotinama molitvenika, što postoje na našem jeziku (a nekima se, osobito u starijoj književnosti, daje i istaknuto značenje) nema nijednoga, koji bi bio posvećen jednom svetom Hrvatu. Čak nije u tim molitvenicima bilo ni molitava ili pjesama hrvatskim Blaženicima. Preokret u tom provodi Hrvatsko Književno Društvo sv. Jeronima, koje želi, da se što jače goji nabožno blago hrvatskog naroda. U svojim molitvenicima („Kruh nebeski", „Božji sijač" itd.) donosi molitve i pjesme hrvatskim Blaženicima. A sad je izašao i poseban mali molitvenik, koji je sav posvećen jednom svetom Hrvatu: to je „Vjenčić bl. Nikole Tavilića". Glavni dio u tom moliveniku, t. j. devetnicu, trodnevnicu i litanije složio je krčki biskup dr Josip Srebrnić, a ostali dio, t. j. razne molitve i pjesme sabrao je i uredio dr Josip Andrić. Zaslužuje posebnu pažnju i preporuku. A vrlo je aktuelan i zato, što će još ove godine bl. Nikola Tavilić biti kanoniziran, t. j. u Rimu od Sv. Oca Pape svečano proglašen prvim hrvatskim Svecem. Ovaj molitvenič treba zato da se veoma proširi. Stoji broširan samo 3 dinara. Izdalo ga je Hrvatsko Književno Društvo u Zagrebu.

Dr Josip Srebrnić, biskup: **Pod okriljem Božje Providnosti korizmena poslanica god. 1941.** Pod devizom „Bog je jakost moja!" preuzvišeni biskup krčki u ovoj pastirskoj poslanici prikazuje svojim vjernicima kako premudra Providnost Božja upravlja s pojedincima i s narodima i kako je za njih jedina sreća, ako se postave u Njegove ruke. Ova je poslanica u današnja tjeskobna vremena veoma poučna.

Ros Hermon: **Socijalni razgovori.** *Zagreb 1940. Izdala: Nadbisk. Kancelarija Katoličke Akcije.* Pisac u kratkim člancima raspravlja veoma praktično i uvjerljivo o socijalnim pojavama i problemima sadašnjice. U 25 članaka iznosi pitanja koja se odnose na javni društveni život, koja se po sebi nameću svakomu, a o kojima treba biti dobro orijentiran, da se ne počine kobne pogreške što se osvećuju kroz dugo vrijeme ne samo pojedincima nego i generacijama. Ovi članci mogu veoma zgodno poslužiti kao gradivo za predavanja u katoličkim društvima. Cijena je brošuri Din 10, a naručuje se kod Nadbiksupske Kancelarije Katoličke Akcije, Zagreb, Kaptol 31. i kod Dubrov. Hrvatske Tiskare.

SADRŽAJ: Manifest hrvatskog katoličkog Episkopata na hrvatski naroda. — Duhovna i tjelesna služba kršćanskih roditelja. — Za praksu. — Službeni dio. — Vijesti. — In D.no Defuncti. — Bibliografija.

Urednik: **Don Karlo Capurso.** Vlasništvo **Biskupske Kurije.** Dubr. Hrv. Tiskara (zast. V. Kukurelo) Dubrovnik